

Vakıflar umum müdürlüğü 1938 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresile Vakıflar umum müdürlüğü 1938 malî yılı katî hesabı hakkında kanun lâyihası ve Divanı muhasebat encümeni mazbatası (3/368,1/329)

Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı muhasebat riyaseti tezkeresi (3/368)

T. C.

Divanı muhasebat

Sayn: U.181808

H. 956

26 - IV - 1941

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı hesabı katisine ait mutabakat beyannamesinin bağlı olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

D. M. Reisi
S. Oran

Beyanname

1 — Vakıflar umum müdürlüğünün Başvekâletten gönderilmiş olan 1938 malî senesi katî hesabı muhaseplerinin Divanı muhasebatça tetkik olunan hesaplarile karşılaştırılarak uygunluk dereceleri ve ayrılık sebepleri taallük eylediği cetvellerde gösterilmiş ve muhasip hesaplarının muhakemeleri sonunda ödettirilmesi lâzım gelen paralar ayrıca hükmüne bağlanmıştır.

2 — Vakıf memba sularile orman ve zeytinliklerin işletilmesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesine dair olan 15 - VI - 1937 tarihli ve 3254 numaralı kanunun 7 nci maddesinde mütedavil sermayeden yapılacak sarfiyata ait idare hesabının her malî senenin sonunda Divanı muhasebata verileceğine ve Divanı muhasebatça tetkik olunacak mütedavil sermaye hesabının Vakıflar umum müdürlüğünün o sene hesabına raptolunacağına dair hüküm mevcut olduğu halde 1937 senesinin tesisat ve teşkilât vücude getirmekle geçirilmiş ve 1937 senesi muamelelerini de muhtevî olduğu halde 1938 senesinden itibaren Divanı muhasebata hesap verilmesi düşünülmüş olması yüzünden 1937 senesi hesabı katisine mütedavil sermaye ve idare hesabı bağlanmadığı anlaşılmış ve keyfiyet 1937 senesi mutabakat beyannamesile arzedilmişti.

1938 senesi için yukarıda arzedilen şekilde Divanı muhasebata bir idare hesabı verilmiş ise de bu hesabın da 1938 senesi için tanzim edilen hesabı katiye raptedilmediği ve bunun da mezkûr idare hesabının hesabı katiye Divanı muhasebatça raptedileceği mülâhazasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

Divanca tetkika tâbi tutulan idare hesabının hesap usullerine uygun bir şekilde tanzim edilmediği görülmüş olmakla beraber 1939 senesinden itibaren mütedavil sermaye muamelâtının Maliye vekâletince kaleme alınmış olan sabit ve mütedavil sermayeli müesseselere mahsus hesap talimatnamesi ahkâmı dairesinde tedvirine başlanmış olduğu gibi 3254 numaralı kanunun tatbikatında görülen müşkülâtını bertaraf etmek maksadile tedvin edilmiş olan 3913 numaralı kanunla 3254

numaralı kanunun meriyet mevkiinden kaldırılmış ve muvakkat maddesile de sözü geçen kanuna göre yapılmış olan muamelelerin tasfiyesile neticenin son kanunun hükümleri dairesinde Vakıflar idaresi meclisince tayin edilecek esaslara göre yeni işletme veya Vakıflar idaresine devredileceğine dair hüküm vazedilmiş olmasına binaen vaziyetin bu sene de halile kabulünde mahzur görülmemiştir.

3 — 2514 numaralı kanunun 55 nci maddesi mucibince Divan ilâmlarının infazı derecesini gösteren bir cetvel tanzim edilmiş ise de bunun da Divanca hesabı katiye raptedileceği düşüncesile hesabı katiye bağlanmayıp Divanı muhasebata gönderilmesicihetine gidildiği anlaşılmıştır.

4 — Cetvellerde yazılı meşruhat nazarı dikkate alınmak şartile hesabı katideki rakamların kabul edilebileceğini arz ederiz.

- IV - 1941

Birinci Reis	D. 1. Reisi	D. 2. Reisi	D. 3. Reisi	D. 4. Reisi	Aza
<i>S. Oran</i>	<i>F. Eke</i>	<i>A. Yurdakul</i>	<i>A. Özgen</i>	<i>F. Erinc</i>	<i>B. Esen</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
<i>Y. Ziya Aslan</i>	<i>C. Dinçer</i>	<i>M. Menemencioğlu</i>	<i>R. Bakuy</i>	<i>İ. Erenli</i>	<i>H. Demirsoy</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Müddeiumumî
<i>N. Başak</i>	<i>E. R. Ayla</i>	<i>F. Özbudun</i>	<i>Z. A. Orbay</i>	<i>M. Ali Apak</i>	<i>Enver Arkun</i>

Vakıflar umum müdürlüğü 1938 malî yılı hesabı katisi hakkında kanun lâiyhası (1/329)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dai. Müdürlüğü

Sayı : 6/899

28 - II - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı hesabı katisi için Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetince 15 - II - 1940 tarihinde Yüksek Meclise verilmesi kararlaştırılan kanun lâiyhası merbutu cetveller ve esbabı mucibesile birlikte takdim edilmiştir.

Başvekil

Dr. R. Saydam

İzahname

Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı hesabı katisi yapılarak takdim kılınmıştır.

Umumî mizan

1 — Vakıflar Umum Müdürlüğünün merkez ve şubaları muhasipliklerinde vukua gelen umumî muamelâtının hülâsasını nâtik bulunan işbu umumî mizanda; 1938 malî yılı içindeki bütçe varidat ve masarifatile faslı mahsuslar ve bütçe haricinde tedvir edilen evkafı mülhaka, emanet varidat ve sarfiyatı ve kanun mahsuslarına tevfikân haklarında fevkalâde bütçe ahkâmı tatbik edilen akar ve toprak ve hayrat satış bedellerile bunların sarfiyatı ve vakıflar kanunu mucibince icareteynli, mukataalı gayrimenkullerin temlikî tasarrufları dolayısıyla alınan taviz bedelleri ve muhasiplikler arasında yapılan para irsali hesabı cari ve sair muamelâtı ifade eden harekât ile devreden hesap bakiyeleri vezne bank mevcutları hususî olarak açılmış olan hesaplarda görülmektedir.

Bütçe tahsilâtı

Umumî varidat :

2 — Hesabı katinin tetkikinden anlaşılacağı üzere vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî

yılı bütçesi varidatından (2 924 347) lira (95) kuruş tahsilât vukubulmuştur. İşbu tahsilâtta :

Lira	K.	
2 150 924	31	lirası 1938 malî yılı bütçesine ait varidat,
464 224	12	lirası eski senelerden devreden bakayaya,
93 000	00	Maliyeden muavenet olarak alınan paraya,
2 708 148	43	
216 199	52	Maliyeden muhtelif kanunlar uyarınca faslı mahsus olarak irat kaydedilen mebalîğe aittir.
2 924 347	95	Yekûn

Faslı mahsus olarak irat kaydolunan (216 199) lira (52) kuruş yukarıda gösterilen tahsilât yekûnundan tenzil olundukta 1938 malî yılı bütçesi varidatının tahsilât yekûnu (2 708 148) lira (43) kuruştan ibaret kalır. Bu da (2 915 585) lira bütçe varidat muhammenatına nazaran (207 436) lira (57) kuruş noksanlıdır. Tahsilât nisbeti % 92 dir.

Varidat bütçesinin 1 neî faslın 3 neü maddesine mevzu (176 500) liranın (100 000) lirası Devlet uhdesinde bulunan mukataalı gayrimenkullerin mukataalarına ait idi. (3450) numaralı kanun mucibince tahakkuk ve tesbit işleri 1938 malî senesi içinde intaç edilememiş olması hasebile işbu (100 000) lira mukataa maliyeden tahsil olunamamıştır. Bir de fiatların düşüklüğü ve matlup veçhile müşteri çıkmaması dolayısıyla (3254) numaralı kanun mucibince mütedavil sermaye ile idare olunan vakıf zeytinlikler işletme müdürlüğüne yüz bin liradan fazla zeytin yağ aynen 1939 malî senesine devir kılınmış olmasına binaen bu yağ bedelinden de bu kadar bir paranın 1938 malî bütçesine irat kaydedilememiştir. İşte bu iki hâdise bütçe varidatı muhammenatı miktarınca tahsilât yapılmasına mani olmuş olup husule gelen (207 436) lira (57) kuruş noksanlık bunlardan mütevellittir.

Devlet uhdesinde bulunan mukataalı gayri menkullerin bilâhara tahakkuk ve tesbit muameleleri intaç edilerek cetvelleri Maliyeye gönderildikçe 1939 malî senesi Umumî muvazene kanununa bağlı Maliye vekâleti bütçesinin (239) neü faslına dahil mukataa bedelleri tahsil kılınmakta ve devredilen zeytin yağlarda satıldıkça irat kaydolunmaktadır.

Şu hale nazaran yukarıda arzedilen (207 436) lira (57) kuruşa hakikî bir noksanlık diye bakılmıyacağından bütçenin varidat muhammenatı ile tahsilât mütevazın demektir.

Bütçe varidat muhammenatının enva üzerinden hesabı katî ile tetkik ve mukayese edildikte husule gelen fazla veya noksanlığın sebepleri şunlardır :

3 — İcarei vahide bütçe muhammenatına nazaran (105 083) lira (62) kuruş noksanlık göstermektedir.

Cümhuriyet devrinde yurdumuzun her mahallinde imar faaliyetlerine başlanıldığı cihetle güzergâha tesadüf eden bazı akarların istimlâki ve birde (2 762) numaralı Vakıflar kanununun (12) neî maddesi uyarınca ibkalarında bir fayda görülmeyen yine bazı akarların satılmaları hasebile eksilen akar kiralari ve üzerinde seneler geçtikçe tahsil kabiliyeti azalan bakaya tahakkukatı icarei vahide varidatını düşürmüştür.

Satılan akarların yerine muhtelif mahallerde . binalar vücade getirilmekte olup gerek bu sayede ve gerek Vakıflar kanunu mucibince mazbut vakıflar arasına alınan bazı vakıfların icarei vahideli akaratının bütçe dahilinde alınması neticesinde evvelki senelere nazaran haliye tahakkukatı düşürülmekte ve bilâkis fazlalaştırılmaktadır. Muhtelif vilâyetler de derdesti inşa bulunan apartman, han, mağaza ve sairenin inşalarının ikmalî halinde haliye tahakkukatındaki fazlalık daha bariz bir surette tezahur edecektir.

1936 malî senesinin haliye tahakkukatı hesabı katide görüleceği üzere (911 838) lira (90) kuruş ve 1937 malî senesinin haliye tahakkukatı (1 015 077) lira (45) kuruş iken 1938 malî senesi haliye

tahakkukatı fazlasile (1 035 657) lira (76) kuruş tesbit edilmiştir.

Bakayanın bir kısmı da (3321) sayılı kanun mucibince tasfiye ve kayıtları terkin edilmekte olduğundan şimdiye kadar (212 753) liranın kayıtları kaldırılmıştır. Kalem bekalem tetkikata tâbi bulunan bakaya işinin tamamı tasfiyesi uzunca zamana mütevakkıf olduğu cihetle tetkik ve tasfiye muameleleri devam etmekte bulunmuştur.

4 — (2762) numaralı Vakıflar kanununun 27 nci maddesi mucibince icareteynli ve mukataalı gayrı menkullerin bir senelik icare ve mukataalarının yirmi misli bir taviz karşılığında mülkiyete çevrilmekte olmasından dolayı eksilmekte bulunan müeccele ve mukataa tahsilâtındaki noksanlığın kabulü zaruridir.

Çünkü umumî mizanda görüleceği üzere 1938 malî senesi sonuna kadar tahsil olunan taviz bedeli miktarı (2 370 132) lira (24) kuruşa baliğ olmuştur. Bunun yirmide biri (118 506) lira edeceğine göre haliye tahakkukatından bu kadar bir para ortadan kalkmış demektir. Mukataadaki (100 000) lira noksanlık ta yukarıda arzolunduğu üzere Hazine uhdesinde bulunan mukataalı gayrimenkullerin tahakkuk ve tesbit muamelelerine talikan maliyeden alınmayan miktara aittir.

5 — Ekalliyet vakıflarının tevliyet işlerinde çıkan bazı ihtilâf dolayısıyla bu vakıflar namına bir hayli tahakkuk etmiş bulunan kontrol hakkı alınamamakta idi. Bu gün ihtilâflar hâl ve intağ olunarak ekalliyet vakıflarının tevliyet mazbataları gelmekte bulunmuştur. Bütçe muhammenatına nazaran husule gelen (9015) lira kontrol hakkı noksanlığı işbu ihtilâflı zamanlara aittir.

6 — Mahlûl muaccelâtının bütçeye nazaran (4211) lira (4) kuruş fazlası vardır.

7 — Orman ve zeytinlikler hasılatı (79 611) lira (84) kuruş fazlalık arz etmektedir. Bu fazlalık 1937 malî senesi mahsulâtından satılmıyarak 1938 malî senesine devrolunan zeytinyağı satışından mütevellittir.

8 — Mütenevvi varidatta görülen (63 131) lira (44) kuruş fazlalık kısmen de icareteynli ve mukataalı gayrimenkullerin vakıflar kanunu mucibince temlikî tasarrufları dolayısıyla alınmakta olan ve gün geçtikçe fazlalaşmakta bulunan taviz bedellerinin faizinden mütevellittir. İcareteynli ve mukataalı gayrimenkullerin on seneden evvel tâviz bedeli verilerek mülkiyete çevrilmeleri isteğe bağlı olmasına ve bir taraftan da ferağ muamelelerinin az ve çokluğu ile de alâkadar bulunmasına mebni taviz bedelleri faizinin tahmininde tam isabete imkân yoktur. Yukarıda arzedilen müeccele ve mukataa varidat noksanlığının kısmen taviz bedeli nemasile karşılaştırılması keyfiyetinin kabulü lâzım gelir.

9 — Müteferrik hasılat 1937 malî senesi sonuna kadar varidatı mütenevvia meyanında irat kaydolanmakta idi : 1938 malî senesinden itibaren bütçeye ayrı bir madde olarak dercedilmiş olmasına mebni ilk tecrübe senesinde muhammenat miktarı tahsilâtla doldurulmamıştır. Esasen zuhurata tâbi olan bu hasılattan daha fazla tahsilât yapılması memul olmadığından bunlara rağmen (148 600) lira bütçe muhammenatına karşı (133 350) lira (30) kuruş varidat husule gelmiştir. Aradaki (15 229) lira 70 kuruş fark beyan olunan esbaba binaen çok bir şey değildir.

10 — Vakıfların esas sermayesini teşkil eden paralar evvelce % 12 faiz üzerinden ikraz edilmekte olduğu cihetle 1938 malî senesi bütçesile (60 000) lira varidat tahmin kılınmış idi 26 mayıs 1938 tarihli ve 3399 numaralı kanun mucibince faiz miktarı bilâhare % 8,5 indirilmiştir. Aradaki % 3,5 epeyce bir fark vereceğine ve esasen vakıf paralar sermayesi de (500 000) liraya yakın bulunmasına mebni haddi zatında fazla tahmin kılınmış olan vakıf paralar faizi varidatının bütçe muhammenatından (10 277) lira (57) kuruş noksan olarak kabulü zaruridir.

Bütçe sarfiyatı

Umumî masarifat:

11 — 1938 malî yılı içinde vakıflar umum müdürlüğünce bütçe hidematından mütevellit olmak

üzere (2 851 030) lira (47) kuruş masraf tahakkuk etmiştir. İşbu masraftan:

Lira	K.	
2 644 596	82	lirası bütçeye dahil muhassasatla görülen ihtiyaç ve lüzumlarına binaen alınan munzam tahsisat,
206 433	65	lirası muhtelif kanunlar uyarınca faslı mahsusa aittir.
2 851 030	47	Yekûn

Bütçe muhasasatına ait (2 644 596) lira (82) kuruş masraftan (2 450 470) lira (43) kuruş nakten tediye kılınmış ve (194 129) lira (39) kuruş bütçe emaneti olarak 1939 malî senesine devrolunmuştur.

Müdevver düyunatın bir kısmı hizmet ifa edildikten sonra ay başlarında verilmesi lâzım gelen müstahdemin ücreti ile hayrat hademesi vazaifine aittir ki, bunlarda müteakip aylarda tesviye kılınmıştır. 1938 malî senesi bütçesi tahsilâtından 1939 malî senesine naktî mevcut meyanında devreden (30 000) küsur bin lira ile 1938 malî senesi mahsulâtından Ayvalık vakıf zaytlikler işletme müdürlüğünce (100 000) küsur bin lira değerinde aynen devrolunan zeytin yağ bedeli müdevver düyunata karşılık tutulunca küçük bir farkla 1938 malî senesi bütçesinin varidat ve masarifatının tevazünü tezahur eder. Varidatla masraf arasındaki (63 551) lira (61) kuruşun geçmiş seneler borçlarına sarf edildiği de nazarı dikkate alınca muvazenenin teyidinde delil olur.

12 — Şu kadar ki, hesabı katinin umumî mizan tablosundaki evkafı mülhaka varidat ve sarfiyatı ve emanat hesaplarının bakiyei mevcutlarından bir kısım hidematın tatilden vikayesi maksadile bir zamanlar bizzarure bütçe masarifine sarf olunmuş ve buna da sebep Maliye ile Evkaf arasındaki alacak ve verecek işleri dolayısıyla mütehakkik evkaf matlubatı, evkaf bütçesi muhammenatından çıkarılan ferağ ve intikal hasilâtı mukabili, müdevver hayrat hademesinin farkı muhassasatı ve hidamat ve masarifatı evkafta kalan vakıfların lâğvedilen kurayı mevkufa aşar bedelâtı karşılığı Maliyeden alınmaktan ileri gelmiştir.

13 — Şimdi işbu hesap bakiyelerinden mülhakaya ait bulunanların Vakıflar kanunu mucibince mazbut vakıflar arasına alınmış olanların mevcutları tasfiye edilerek irat kaydedilmektedir. Netekim 1937 malî yılı hesabı katisinde gösterilen (176 137) lira bu tasfiyeye aittir.

Devren gelen bakiyeler meyanında geçmiş seneler bütçe hidematından mütevellit düyunatı ile sair emanat borçları da vardır. Bu borçlardan bazı paralar sahiplerinin ademi müracaatına binaen verilmemekte veya teminat akçeleri gibi paralar mahsup edilmemekte olduğu eihetle Muhasebei umumiye kanunu mucibince müruru zaman haddine balığ olanların ayrıca tasfiyeleri eihetine gidilmekte bulunmuştur.

Velhasıl murakabe ve tetkik usullerinin tam teessüs etmemiş olduğu zamanlardan gelen her hangi bir hesap bakiyelerinin üzerinde kalem bekalem işlenildikten sonra elde edilecek netayıç ortadaki - hesabı - pürüzleri kaldırarak kalacak kısımlar safi bir halde karşılıklarile denkleşmiş bir hale gelmiş bulunacaktır.

Fevkalâde varidat ve tahsisat

14 — (2950) sayılı kanunun 1 nei maddesi uyarınca faslı mahsus şeklinde idare edilen akar ve toprak satış bedelâtından :

Lira	K.	
1 126 495	51	lira 1938 malî yılı içindeki tahsilâta.
2 438 426	87	lira 1937 malî yılından devredilen bakiyeye aittir.
3 564 922	38	Yekûn

Bunlardan :

Lira	K.	
467 038	33	lira 1938 malî yılı içinde sarfedilmiş.
3 097 884	05	» 1939 malî yılına devrolunmuştur.
3 564 922	38	Yekûn

15 — (2950) sayılı kanunun 1 nci maddesi uyarınca hayrat satış bedeli hesabına tahsisat kaydedilen paralardan :

Lira	K.	
45 104	54	lira 1938 malî yılı içindeki tahsilâta.
46 467	29	» 1937 malî yılından devredilen bakiyeye aittir.
91 571	74	Yekûn

Bunlardan :

Lira	K.	
5 452	85	lira 1938 malî yılı içinde sarf kılınmış.
86 118	89	» 1939 malî yılına devrolunmuştur.
91 571	74	Yekûn

Fevkalâde bütçe ahkâmına tâbi olan yukarıdaki paralar bütçeler muhammenat ve muhassasatı haricinde olarak hesabı katide ayrı ayrı gösterilmiştir.

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Di. Mu. Encümeni

Esas No. 1/329, 3/368

Karar No. 16

12 - V - 1941

Yüksek Reisliğe

Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı hesabı katişi hakkında Başvekîllîğin 28 şubat 1940 tarihli ve 6/899 numaralı tezkeresile teklif olunan kanun lâyihası Divanı muhasebatın mutabakat beyannamesile birlikte tetkik ve müzakere olundu.

Muhassasat : Hesabı katide yazılı muhassasatın mutabakat beyannamesinde gösterilen miktara nazaran 2 512 lira fazla olduğu ve bundan 2 500 lirasının 18 nci mukannen masraflar faslının maddelerinden herbirine bütçe ile mevzu tahsisat tamamen sarf edilmediği halde bütçeye mevzu tahsisatın kifayet etmeyeceği mütaleasile Muhasebei umumiye kanununun 48 nci maddesine istinaden sarfına mezuniyet alınan işbu meb-

lâğın da hesabı katiye ithal edilmiş olmasından ve mütebaki 12 liranın 1938 malî yılı Bütçe kanununun 9 ncu maddesi mucibince 1938 malî yılı içinde mühlak vakıflardan mazbuta meyanına alınan vakıflar masrafları namile açılan hususî fasıl sarfiyatının aynen muhassasat olarak gösterilmekte olması hasebile dairesince sarfiyatta vukua getirilen mahsup hatasının muhassasata da sirayet etmiş olmasından ileri geldiği mutabakat beyannamesine bağlı cetvele verilen meşruhattan anlaşılmiş olduğundan mutabakat beyannamesinde gösterilen miktar Encümenimizce de kabul edilmiştir.

Bütçe sarfiyatı : Hesabı katide yazılı sarfiyatın mutabakat beyannamesinde gösterilen mik-

tara göre 12 lira 52 kuruş fazla olduğu ve bunun da mahallince 1939 malî yılı bütçesinden sarf ve mahsup olunan mezkûr meblâğın dairesince sehven 1938 malî yılı bütçesinden mahsup edilmiş olmasından münbais olduğu anlaşılmış ve mutabakat beyannamesi esas ittihaz olunmuştur.

Tahsilât: Hesabı katide yazılı tahsilât miktarının mutabakat beyannamesinde gösterilen miktara göre 20 lira 83 kuruş noksan ve bunun da 3 lira 10 kuruş fazla ve 23 lira 83 kuruş noksanın tefazulu olduğu 3 lira 10 kuruşun mülkerer kaydedildiği ve 23 lira 83 kuruşun da hesaba ithal edilmediği Divanın tetkikatı neticesinde tebeyyün ettirildiği anlaşıldığından mutabakat beyannamesinde yazılı miktar kabul edilmiştir.

Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden hesabı katide sarfiyat olarak gösterilen miktarın 16 308 lira fazla olduğu bunun da inşaatı müteahhidine ihale edilen bir garaj ve gazinonun inşasına başlanmadığı halde ihale bedelinin bu hesaba masraf kaydı suretile emanat hesabına geçirilmesinden ileri geldiği;

Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedeli olarak hesabı katide gösterilen miktarın mutabakat beyannamesinde yazılı miktara göre 25 753 lira 50 kuruş fazla ve bunun da 26 184 lira 50 kuruş fazla ve 431 lira noksanın tefazulu olduğu fazlanın emanata ait bir paranın irada alınmasından ve diğer bir meblâğın da mükerrer irat kaydedilmiş olmasından ve noksanın ise evvelce satılan bir değirmenin mülkiyeti ahara ait olduğu mahkeme kararile tebeyyün etmiş olması hasebile iadesi icap eden mezkûr meblâğ bu hesaba masraf kaydı suretile istihkak sahibine tediye edildiği halde dairesince bir kere de varidattan çıkarılmış olmasından ileri geldiği;

Hayrat vakıflara ait satış hasılatı olarak hesabı katide yazılı meblâğın mutabakat beyannamesinde gösterilen miktara nazaran irat kaydı icap eden 173 liranın muamelâtı nakdiye hesaplarına teallûk ettirilmesinden dolayı 173 lira noksan olduğu;

Mutabakat beyannamesine bağlı cetvellere verilen meşruhattan anlaşılmış ve mutabakat beyannamesinin esas ittihazi takarrür ettirilmiştir.

Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve

toprak satış bedelleri ile hayrat vakıflara ait satış hasılatı olarak tahsil olunan mebalîğin tahsilât vukubuldukça tahsisat kaydedilmesi icap ederken bunlardan 904 848 lira 84 kuruş gibi mühim bir meblâğın tahsisat kaydedilmediği mutabakat beyannamesine bağlı cetveller üzerindeki meşruhattan anlaşılmış olduğundan bunların günü gününe tahsisat kaydettirilmesi temenniye şayan bulunmuştur.

Mutabakat beyannamesinin 2 nci fıkrasında vakıf memba sularile orman ve zeytinliklerin işletilmesi hakkında Vakıflar umum müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesi hakkındaki 3254 numaralı kanun mucibince hesabı katiye bağlanması icap eden mütedavil sermayeye ait hesabın raptedilmediği ve bunun da mezkûr hesabın Divanı muhasebatça raptedileceği mülâhazasından ileri geldiği ve Divanca tetkike tâbi tutulan idare hesabının hesap usullerine uygun bir şekilde tanzim edilmediği görülmüş olmakla beraber 1939 senesinden itibaren mütedavil sermaye muamelâtının Maliye vekâletince kaleme alınmış olan sabit ve mütedavil sermayeli müesseselere mahsus hesap talimatnamesi ahkâmı dairesinde tedvirine başlanmış olduğu gibi 3254 numaralı kanunun tatbikatında görülen müşkülâtı bertaraf etmek maksadile tedvin edilmiş olan 3913 numaralı kanunla 3254 numaralı kanunun meriyet mevkiinden kaldırılmış ve muvakkat maddesile de sözü geçen kanuna göre yapılmış olan muamelelerin tasfiyesile neticenin son kanunun hükümleri dairesinde vakıflar idaresi meclisince tayin edilecek esaslara göre yeni işletme veya Vakıflar idaresine devredileceğine dair hüküm vaz kılınmış olmasına binaen vaziyetin halile kabulünde mahzur görülmediği zikredilmiş ve Divanı muhasebatın mütaleası Encümenimizce de musip görülmüştür.

Yine beyannamenin 3 nci fıkrasında : 2514 numaralı kanunun 55 nci maddesi mucibince Divan ilâmlarının infazı derecesini gösteren bir cetvel tanzim ve bunun da Divanca mutabakat beyannamesine raptedileceği düşüncesile hesabı katiye bağlanmıyarak Divanı muhasebata gönderilmesi cihetine gidildiği zikredilmekte olup kanun hükmüne tevfikan badema mezkûr cetvellerin hesabı katilere raptan Yüksek Meclise tevdi lâzimgeleceğinin dairesince göz önünde tutulması temenniye şayan görülmüştür.

Yukarıda arzolunan esaslara göre Encümeni-

mizee tadilen tanzim kılınan kanun lâiyhası
Umumî Heyetin yüksek tasvibine arz olunmak
üzere sunuldu.

Di. M. E. Reisi	M. M.	Kâtip
Niğde	Çanakkale	Kastamonu
F. Soylu	R. Bulayırılı	N. Tamaç

Antalya	Ankara	Bolu
N. E. Sumer	Aka Gündüz	C. Özçağlar
Bolu	Erzurum	Malatya
E. Yerlikaya	N. Dumlu	M. Pektaş
Maraş	Sivas	
M. Erten	M. Gürleyük	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Vakıflar Umum müdürlüğünün 1938 malî yılı
hesabı katî kanun lâiyhası*

MADDE 1 — Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı bütçe masarifi ilişik hesabı katinin (2) numaralı cetvelinde gösterildiği üzere (2 851 030) lira (47) kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen Vakıflar umum müdürlüğünün aynı yıl bütçe varidatı ilişik hesabı katinin (1) numaralı cetvelinde gösterildiği üzere (2 924 347) lira (95) kuruştur.

MADDE 3 — 1938 malî yılı içinde sarfolunmayan ve ilişik hesabı katinin (2) numaralı cetvelinde gösterilen (355 546) lira (61) kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Akar ve toprak satış bedellerinin 1938 malî yılı hesabı geçen seneden devrile birlikte ilişik hesabı katinin (1) numaralı cetvelinde gösterildiği üzere (3 564 922) lira (38) kuruş ve hayrat satış bedelâtının geçen seneden devrile birlikte (91 571) lira (74) kuruştur.

MADDE 5 — Akar ve toprak satış bedelleri hasılatından 1938 malî yılında vukubulan sarfiyat ilişik hesabı katinin (2) numaralı cetvelinde gösterildiği üzere (467 038) lira (33) kuruş ve hayrat satış bedeli hasılatından aynı yıl zarfında vukubulan sarfiyat (5 452) lira (85) kuruştur.

MADDE 6 — Akar ve toprak satış bedelleri hasılatında sarfolunmayan ve ilişik hesabı katinin (1) numaralı cetvelinde gösterilen (3 097 884) lira (05) kuruş ve hayrat satış bedelinden (86 118) lira (89) kuruş tahsisat ve varidat bakiyesi gelecek yıla devrolunmuştur.

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı
hesabı katî kanun lâiyhası*

MADDE 1 — Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı bütçe masarifi bitişik (A) cetvelinde gösterildiği üzere 2 851 017 lira 95 kuruştur.

MADDE 2 — Adı geçen umum müdürlüğün aynı yıl bütçe tahsilâtı bağı (B) cetvelinde gösterildiği üzere 2 924 368 lira 68 kuruştur.

MADDE 3 — Muhassasattan 1938 malî yılı içinde sarfolunmayan ve ilişik (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen 353 047 lira 13 kuruş tahsisat bakiyesi iptal olunmuştur.

MADDE 4 — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinin 1938 malî yılı hasılâtı geçen seneden devrile birlikte bitişik (C) cetvelinde gösterildiği üzere 3 539 168 lira 88 kuruş ve hayrat vakıflara ait satış hasılâtı geçen seneden devrile birlikte 91 744 lira 74 kuruştur.

MADDE 5 — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1938 malî yılında vuku bulan sarfiyat ilişik (D) cetvelinde gösterildiği üzere 450 730 lira 33 kuruş ve hayrat vakıflara ait satış hasılâtından aynı yıl içinde vuku bulan sarfiyat 5 452 lira 85 kuruştur.

MADDE 6 — Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedellerinden 1938 malî yılı içinde sarfolunmayan ve bağı (C) ve (D) cetvellerinde ayrı bir sütunda gösterilen 3 088 438 lira 55 kuruş ve hayrat vakıflara ait satış hasılâtından aynı yıl içinde sarfolunmayan 86 291

lira 89 kuruş varidat ve tahsisat bekiyesi 1939 mali yılına devrolunmuştur.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 7 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun icrasına Başvekil memurdur.

MADDE 8 — Bu kanunu icraya Başvekil memurdur.

15 - II - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>M. Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Topcoğlu</i>	

A - CETVELİ

F.	Muhassasatın nevi	Muhassasat		Sarfiyat		İptal olunan muhassasat			
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.		
1	Maaş	471	332	442	116	77	29	215	23
2	Merkez müstahdemleri ücreti	10	440	19	188	16	251	84	
3	Vilâyetler müstahdemleri ücret	170	624	161	419	87	9	204	13
4	Muvakkat tazminat	21	432	19	526	97	1	905	03
5	Merkez mefruşat ve demirbaşı	3	000	2	998	44	1	56	
6	» levazımı	3	000	1	505	12	1	494	88
7	» müteferrikası	10	000	8	048	17	1	951	83
8	Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	4	800	4	320		480		
9	» levazımı	10	450	8	556	24	1	893	76
10	» müteferrikası	25	000	22	709	23	2	290	77
11	Mütenevvi masraflar	61	500	55	311	06	6	188	94
12	Daimî memuriyet harcırahı	7	500	6	921	85	578	15	
13	Muvakkat memuriyet harcırahı	25	000	23	973	17	1	026	83
14	Müfettişler harcırahı	3	500	2	157	75	1	342	25
15	Resmî telefon masrafı	1	150	876	05		273	95	
16	Posta ve telgraf ücreti	8	696	8	696		0		
17	Ücretli muhabere ve mükâleme masrafı	300		39	64		260	36	
18	Mukannen masraflar	111	500	105	735	03	5	764	97
19	Vakıf akarlar masrafı	297	000	266	338	28	30	661	72
20	Orman ve zeytinlikler ve vakıf arazi masrafı	119	600	109	065	47	10	534	53
21	Müzayede ve ihale heyetlerinin gayrimuvazzaf azaları huzur ücreti	3	000	2	140	25	859	75	
22	Tamirat	232	430	137	698	72	94	731	28
23	Muavenet	22	000	20	384	21	1	615	79
24	Hükmedilmiş borç karşılığı	1	500	1	444	20	55	80	
25	Tetkik, tercüme, tab ve eski eserler satın alma ve fuar masrafı	40	050	39	834	65	215	35	
26	Guraba hastanesi masrafı	107	359	107	351	83	7	17	
27	İmaretler masrafı	8	000	7	485	83	514	17	
28	Mütekaat, dul ve yetim maaş ve tahsisatı fevkalâdeleri	171	000	160	209	59	10	790	41
29	Zatî maaşlar	50	000	39	423	71	10	576	29
30	Umuru hayriye masrafları	901	680	781	010	67	120	669	33
31	Masarifi gayrimelhuza	0		0			0		
32	1683 numaralı kanununun 58 nei maddesi mucibince verilecek tekaüt ikramiyesi	14	000	7	144		6	856	
33	3335 sayılı kanun mucibince yapılacak tedavi, yol ve saire masrafları	1	200	863	10		336	90	
34	Geçen yıl borçları	8	500	8	379	44	120	56	
35	Eski yıllar borçları	5	500	5	122	40	377	60	
36	1936 malî yılı bütçe kanununun 8 nei maddesi mucibince istikraz edilen paranın ikinci taksiti ile faizi	35	700	35	700		0		

F.	Muhassasatın nevi	Muhassasat		Sarfiyat		İptal olunan muhassasat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
37	1715 numaralı kanunun 8 nci maddesi mu- cibince Cumhuriyet Merkez bankasına verilecek itfa karşılığı	28 867		28 867		0	
38	Hükmedilmiş borçlar karşılığı	1 033	43	1 033	43	0	
F. M.	1935 malî yılı içinde mülhak vakıflardan mazbuta meyanına alınan vakıflar mas- rafları	12 209	16	12 209	16	0	
»	İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesinin has- taneler masrafına iştirak hissesi	16 373	28	16 373	28	0	
»	Varidatları müsait olmayan mazbut vakıf- lara ait yerlerin tamir ve ihyaları masrafı	4 072	46	4 072	46	0	
»	Abidatın esaslı tamir masrafı	173 766	75	173 766	75	0	
	Yekûn	3 204 065	08	2 851 017	95	353 047	13

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nevi	Muhammenat		Tahsilât	
			Lira	K.	Lira	K.
1		İcarlar				
	1	İcarei vahide	1 165 000		1 059 916	58
	2	» müeccele	740 000		632 754	43
	3	Mukataa	176 500		68 653	39
2		Müteferrik hasılat				
	1	Evkafı mülhaka varidatından alınacak kontrol hakkı	50 000		41 012	11
	2	Mahlûl müeccelâtı	50 000		76 089	88
	3	Orman ve zeytinlikler ile arazi ve maâdin hasılatı	200 000		279 911	64
	4	Mütenevvi varidat	232 485		295 396	87
	5	Müteferrik hasılat	148 600		111 492	26
	6	Vakıf paralar faizi	60 000		49 722	43
	7	Maliyeden evkafa muavenet	93 000		93 000	
F. M.		Mülhak vakıflardan mazbuta meyanına alınan vakıflar varidatı	0		22 206	60
»		İstanbul Üniversitesi Tıp fakültesinin hastaneler masrafı- na iştirak hissesi	0		16 373	28
»		Varidatı müsait olmayan mazbut vakıflara ait yerlerin ta- mir ve ihyaları karşılığı (İstikraz)	0		4 072	46
»		Abidatın esaslı tamir masrafı karşılığı	0		173 766	75
		Yekûn	2 915 585		2 924 368	68

C - CETVELİ

F.	Varidatın nevi	Tahsilât		Sarfolunmayan ve 1939 malî yılına devrolunan varidat	
		Lira	K.	Lira	K.
F. M.	Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedeli	3 539 168	88	3 088 438	55
F. M.	Hayrat vakıflara ait satış bedeli	91 744	74	86 291	89
Yekûn		3 630 913	62	3 174 730	44

D - CETVELİ

F.	Muhassasatın nevi	Muhassasat		Sarfıyat		1939 malî yılına devrolunan muhassasat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
F. M.	Mazbut ve mülhak vakıflara ait akar ve toprak satış bedeli sarfiyatı	3 539 168	88	450 730	33	3 088 438	55
»	Hayrat vakıflara ait satış bedeli sarfiyatı	91 744	74	5 452	85	86 291	89
Yekûn		3 630 913	62	456 183	18	3 174 730	44